

**Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Ústav správních a sociálních věd**

**Problematika užívání návykových látek v podniku
Soňa Kárová**

**Bakalářská práce
2013**

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Akademický rok: 2012/2013

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: Soňa Kárová
Osobní číslo: E09467
Studijní program: B6208 Ekonomika a management
Studijní obor: Management podniku: Management malých a středních podniků
Název tématu: Problematika užívání návykových látek v podniku.
Zadávací katedra: Ústav správních a sociálních věd

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Práce se bude zabývat deskripcí návykových látek, charakteristikou podniku a procesů psychohygieny a bezpečnosti práce (konkrétně vliv návykových látek na výsledky pracovní činnosti, prevence proti návykovým látkám, vliv na bezpečnost a ochranu zdraví při práci). Užívání návykových látek zaměstnanci.

Práce bude obsahovat zejména:

- Charakteristika podniku
- Psychohygiena a bezpečnost práce
- Návykové látky (rozdělení, užívání, dopady)
- Empirická sonda týkající se problematiky užívání návykových látek na pracovišti

Rozsah grafických prací: —
Rozsah pracovní zprávy: cca 30 stran
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická
Seznam odborné literatury:

- BARTKO, Daniel. Moderní psychohygienu. 2. vyd., dopl. Praha : Panorama, 1980. 467 s.
KELLER, Jan. Sociologie byrokracie a organizace . 1. vyd. Praha : Sociologické nakladatelství, 1996. 191 s.
KŘIVOHLAVÝ, Jaro. Psychologie zdraví . Vyd. 3. Praha : Portál, 2009. 279 s.
KVAPILÍK, Josef; SVOBODOVÁ, Alena . Člověk a alkohol. Praha : Avicenum, 1985. 237 s.
MANN, John; ŠATAVOVÁ, Jindřiška. Jedy, drogy, léky. Vyd 1. Praha : Academia, 1996. 203 s.
NAKONEČNÝ, Milan. Motivace lidského chování . 1. vyd. Praha : Academia, 1997. 270 s.
PAULÍK, Karel. Psychologie lidské odolnosti . Praha : Grada, 2010. 240 s.
STÁTNÍ ÚŘAD INSPEKCE PRÁCE. Bezpečnost práce.[online] 2011. [cit 28. 6. 2011] Dostupné na <http://www.suip.cz/informacni-materialy/bezpecnost-prace/>
WAGNEROVÁ, Irena. Psychologie práce a organizace. Praha : Grada, 2011. 160 s.

Vedoucí bakalářské práce:
Mgr. Jan Mandys, Ph.D.
Ústav správních a sociálních věd

Datum zadání bakalářské práce: 30. června 2012
Termín odevzdání bakalářské práce: 30. dubna 2013

doc. Ing. Renáta Myšková, Ph.D.
děkanka

L.S.

doc. Ing. Marcela Kožená, Ph.D.
vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 19. října 2012

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem tuto práci vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v Univerzitní knihovně Univerzity Pardubice.

V Pardubicích dne 28. 3. 2013

Kárová Soňa

PODĚKOVÁNÍ:

Tímto bych ráda poděkovala svému vedoucímu práce Mgr. Janu Mandysovi, Ph.D. za jeho odbornou pomoc, cenné rady a poskytnuté materiály, které mi pomohly při zpracování bakalářské práce.

ANOTACE

Tato práce se bude zabývat deskripcí návykových látek, charakteristikou podniku a procesů psychohygieny a bezpečnosti práce. Konkrétně se zaměřuje na užívání návykových látek zaměstnanci a na výsledky pracovní činnosti, prevenci proti návykovým látkám a na vliv na bezpečnost a ochranu zdraví při práci.

KLÍČOVÁ SLOVA

Návykové látky, drogy, alkohol, bezpečnost a ochrana zdraví při práci, hygiena

TITLE

The problems of using substances at the company.

ANNOTATION

This work will concerned about description of addictive substances, characteristics of company and proceses of psychological hygiene and occupational safety. Specifically, it concentrate on drug abuse of their staff and the results of the work, prevention of addictive substances and the influence of occupational health and safety at work.

KEYWORDS

Addictive substances, drug, alcohol, occupational health and safety, hygiene

Obsah

Úvod.....	10
1. Návykové látky	11
1.1 Co je návyk?	11
1.2 Základní pojmy	11
1.3 Typy návykových látek.....	14
- konopné drogy.....	14
- amfetaminy a jejich deriváty	15
- speed.....	15
- halucinogeny	15
- fencyklidin.....	16
- kokain	16
- heroin a další opiáty	16
- benzodiazepiny.....	17
- rajský plyn.....	17
- barbituráty a alkohol	17
- další návykové látky.....	18
1.4 Společná rizika návykových látek (dopady)	19
2. Podnik	20
2. 1 Definice podniku.....	20
2.2 Nejdůležitější právní formy podnikání	20
3. Psychohygienu a bezpečnost práce	22
3.1 Bezpečnost a ochrana zdraví při práci	22
3.1.1 Důvody zájmu o bezpečnost práce	23
3.2 Psychohygienu	24
3.2.1 Duševní zdraví a pracovní prostředí	25
4. Charakteristika podniku	25
4.1 Představení společnosti.....	26
4.2 Organizační uspořádání	26
5. Metody sociologického výzkumu	29
5.1. Použité metody sociologického výzkumu	29
5.2 Interpretace výsledků ankety	30
5. 3 Rozhovor s vedoucím pobočky v Pardubicích	37
5.4 Souhrn všech výsledků	40

Seznam obrázků

Obrázek 1: Vývoj pracovních úrazů v ČR v letech 2002 - 2011	24
Obrázek 2: Organizační schéma	28
Obrázek 3: Graf – Věk respondentů	30
Obrázek 4: Graf – Vzdělání respondentů	31
Obrázek 5: Graf - Lehké drogy	31
Obrázek 6: Graf - Tvrdé drogy	32
Obrázek 7: Graf - Alkohol	32
Obrázek 8: Graf - Pod vlivem návykové látky v zaměstnání	33
Obrázek 9: Graf - Užívání návykových látek u ostatních zaměstnanců na pracovišti	34
Obrázek 10: Graf - Neschopnost kvalitního výkonu	34
Obrázek 11: Graf - Dosažení kvalitnějšího výkonu v zaměstnání díky návykovým látkám....	35
Obrázek 12: Graf - Příliš velká útrata za alkohol, jiné drogy či hazardní hry	35
Obrázek 13: Graf - Úraz pod vlivem návykových látek	36
Obrázek 14: Graf - Problémy se zákonem pod vlivem návykových látek	36
Obrázek 15: Graf - Problémy s návykovými látkami	37

Seznam zkratk

ČR	Česká republika
BOZP	Bezpečnost a ochrana zdraví při práci
WHO	Světová zdravotnická organizace
THC	Tetrahydrocannabinol
LSD	Diethylamid kyseliny lysergové
PCP	Fencyklidin

Úvod

Výběr tématu této bakalářské práce ovlivnila především závažnost užívání návykových látek, která v současné době roste a má negativní vliv na naši společnost.

Problém návykových látek a jejich zneužívání představuje pro Českou republiku závažné společenské riziko, které nepříznivě ovlivňuje základní hodnoty jednotlivce, rodiny a celé společnosti. Dnes už je jasné, že návykové látky a závislost na nich se více či méně dotýká každého z nás.

Žijeme v době, která na nás klade čím dál tím větší nároky, přibývá složitějších problémových situací v rodině, ve škole, v zaměstnání a především ve společenských vztazích. Díky těmto faktorům dochází někdy k tomu, že člověk sáhne po droze.

Práce je rozčleněna do pěti kapitol. První kapitola pojednává o tom co je to návyk, seznamuje nás se základními pojmy, poskytuje přehled jednotlivých typů návykových látek a dále je pozornost věnována společným rizikům návykových látek. Ve druhé kapitole je definován pojem podnik, popisuje rozdíly mezi firmou a podnikem a dále zde jsou uvedeny základní právní formy podnikání. Třetí kapitola se věnuje psychohygieně a bezpečnosti práce. Další v pořadí čtvrtá kapitola se zabývá praktickou částí této práce. Charakterizuje vybranou společnost M&M reality holding a.s, její organizační uspořádání centrály společnosti a pobočky v Pardubicích. Pátá, závěrečná kapitola, se týká též praktické části. Seznámí nás s použitými metodami sociologického výzkumu, tedy anketou a rozhovorem, graficky i slovně. V úplném závěru této kapitoly je shrnutí všech výsledků.

Cílem práce je upozornit na závažnost problematiky užívání návykových látek, dále analyzovat, zda zaměstnanci vybraného podniku užívají návykové látky, či nikoliv a jaký to má vliv na bezpečnost a ochranu zdraví při práci. V rámci bakalářské práce bude tedy provedeno anketní šetření, které zjistí, zda zaměstnanci podniku užívají návykové látky, případně jak často a zda ovlivňují jejich pracovní návyky a výkon

1. Návykové látky

Následující kapitola odpovídá na otázku co je to návyk, seznamuje nás se základními pojmy, poskytuje přehled jednotlivých typů návykových látek a dále je pozornost věnována společným rizikům návykových látek.

1.1 Co je návyk?

Otázku co je vlastně návyk, můžeme dosud jen stěží zodpovědět. Bernhard van Treeck, vedoucí jedné velké léčebné kliniky, říká [16], že návyk začíná tam, kde jsme se vzdali původních životních perspektiv a kde droga nabývá na významu a nekontrolovatelným způsobem zaujímá prostor v prožitcích člověka a utváření jeho dne. Společným znakem každého návyku je přitom mechanismus odměňování sama sebe. Toxikomani používají drogy, aby manipulovali stavy svých pocitů. V podstatě jde o to, vyvolávat příjemné pocity nebo potlačovat nepříjemné. Člověk má přirozenou potřebu opojení. Úsilí být ve stavu, ve kterém může najít formy zážitků, které mu v denní realitě zůstávají uzavřeny. Existuje přirozeně lidská potřeba překračovat hranice, vyhledávat cesty do neznámých končin, prozkoumávat nové věci, tedy uniknout běžnému, obvyklému.

„Návyk je z tohoto pohledu tedy jednou z mnoha možností různých variant lidského chování v konkrétních situacích. Návyk se rozhodně neprojevuje pouze v užívání omamných prostředků, nýbrž také prací, hrou či sexualitou a dalšími činnostmi.“ [5; s. 9 - 13]

1.2 Základní pojmy

Podle J. Presla [11] lze **drogu** nejstručněji chápat jako každou látku, ať již přírodní nebo syntetickou, která splňuje dva základní požadavky:

- má tzv. psychotropní účinek, tj. ovlivňuje určitým způsobem naše prožívání okolní reality, mění naše „vnitřní“ naladění – zkrátka působí na psychiku;
- může vyvolat závislost, má tedy něco, co se z nedostatku vhodnějšího pojmenování někdy označuje jako „potenciál závislosti“. Ten je u různých drog různě vyjádřen, může být menší nebo větší, ale je přítomen vždy.

Navíc podle Ch. Göhlerta [5] existuje ještě pojem „*psychotropní substance*“. Tento pojem neznamená nic jiného než návykovou látku, tedy látku, která biochemicky působí na mozek a může vyvolat návyk. To způsobují, všechny látky, ať „ilegální“ či „legální“.

Rozlišování na ilegální a legální substance je výlučně politické a nikoli lékařské. Nejčestnější tedy je, mluvit obecně o návykových látkách a postavit tak alkohol, hašiš a amfetaminy, nikotin a benzodiazepiny na stejnou úroveň.

Jestliže se podíváme kolem sebe, zjistíme, že náš svět je plný drog. Látky ovlivňující psychiku, jež jsou schopny vyvolat závislost, jsou všude kolem nás. Vstoupíme-li do běžného obchodu s potravinami, zjistíme, že drogy tvoří podstatnou část současné nabídky. Jde o drogy v naší společnosti tolerované, o tzv. *legální drogy*. V jejich „legalizaci“ sehrál významnou úlohu společenský, kulturní a historický vývoj, během něhož se tyto drogy staly tolerovanou součástí našeho životního stylu, naší tradice. Jedná se především o alkohol od vína přes pivo až k destilátům, ale nejen o něj. Drogovou definici splňuje i káva, tabák, čaj či nejrůznější léky, protože i zde se dá zjistit ovlivnění psychiky.

Úplná a naprostá abstinence od jakékoliv psychotropní látky, tj. zásadní a trvalé odmítání kávy, čaje, tabákových výrobků či alkoholu v jakékoliv podobě a při jakékoliv příležitosti, je v naší společnosti spíše výjimkou, a to navíc výjimkou mnohdy nepříznivě posuzovanou.

V současném českém společenském kontextu pak došlo v chápání a běžném interpretování termínu „droga“ k významovému posunu. Legální psychotropní látky se z termínu „droga“ vytrácejí a jsou jím téměř výlučně označovány látky, které splňují stejně jako výše jmenované základní definici, ale jsou v naší společnosti zákonem zapovězeny, resp. je zakázána jejich výroba a distribuce, tedy *nelegální drogy*. Je nutné dodat, že v přeneseném smyslu slova bývá v běžné češtině synonymum „droga“ užíváno i jako označení negativní pro činnost vyvolávající nějakou formu závislosti. Spolu s vývojem naší civilizace se v tomto kontextu objevují stále nové „drogy“. Hovoří se o návykovém sledování televize a stále častěji i o tzv. gamblingu (návykovém hraní na výherních automatech atd.). Tyto fenomény nejsou o nic méně nebezpečné než užívání psychotropních látek.

Různé drogy jsou spojeny s různou mírou efektu a rizik. Podle míry rizika vzniku závislosti se drogy dělí na tzv. „*měkké*“ a „*tvrdé*“, resp. „*lehké*“ a „*těžké*“. Tento způsob dělení je značně nepřesný, i když u nás běžně rozšířený. V Nizozemí je užíván vhodnější a srozumitelnější způsob dělení na *drogy s akceptovatelným, přijatelným rizikem* a *drogy s rizikem nepřijatelným*. První skupina je charakteristická tím, že drogy sem zařazené lze

konzumovat v přijatelných intervalech a přijatelných množstvích, aniž by došlo ke vzniku závislosti či k jiným negativním důsledkům. Je zjevné, že dojde ke vzniku závislosti či k jiným negativním důsledkům. V určitém procentu populace dojde ke ztrátě kontroly a závislosti či tělesnému poškození, ale toto procento není pro společnost natolik alarmující, aby zavedla přísná restriktivní opatření, a tím se pokusila situaci kontrolovat.

Dle Ch. Göhlerta [5] každá droga může být tvrdá, jsme-li na ní závislí a další užívání nás psychicky, tělesně, sociálně ničí a zkracuje délku našeho života. Nikotin je bezpochyby hlavní příčinou rakoviny plic, smrtelného onemocnění. Alkohol ničí játra, heroin a hašiš mozek a kokain mimo jiné plíce.

Příkladem „lehkých“ drog je třeba káva, tabákové výrobky všeho druhu, produkty konopí (hašiš, marihuana) a v naší společnosti také droga číslo jedna – alkohol. Zde je již ale hranice sporná. Podle negativního účinku nemírného užívání alkoholu na tělesné a duševní zdraví alkohol patří někam na rozhraní „lehkosti“ a „tvrdosti“.

Důležitým dělicím faktorem „tvrdosti“ a „měkkosti“ alkoholu jsou i kulturně-historická a fyziologická specifika. Ačkoliv v našich podmínkách není naprostá abstinence běžná, alkoholu propadají jen asi 3-4 % populace. Na druhé straně ovšem alkohol dokázal zdevastovat a stále devastuje celé populace původních obyvatel Severní Ameriky a Sibiře.

U těžkých drog je riziko vzniku závislosti jednoznačně vysoké, resp. jsou neakceptovatelným rizikem.

Drogová závislost obecně znamená, že člověk ve stavu závislosti přestal být svobodný vůči droze – vytvořil si na ni vazbu, stala se součástí jeho života. Drogu potřebuje, aby se cítil či „fungoval“ dobře (to ovšem neznamená, že když ji má, skutečně se dobře cítí – o tom by mohl vyprávět ne jeden kuřák). V každém případě je nutné hovořit o onemocnění, které má negativní důsledky pro společnost a jedince. U člověka není snadné a mnohdy ani vhodné oddělit od sebe zřetelně duševní a tělesné, psychické a somatické (fyzické). Nicméně se vžilo rozlišování **fyzické** (somatické, tělesné, biologické) **závislosti** a **závislosti psychické** (duševní).

Psychická závislost je duševní stav vzniklý konzumací drogy, který se projevuje přáním drogu opět požívat. Může jít o pouhé přání, kterému lze odolat, o neodolatelné a opakující se nutkání požit drogu, i když člověk drogu ani požívat nechce a považuje své jednání za nerozumné (případně musí vynaložit neúměrnou námahu nebo finanční náklady apod.). Psychická závislost je často závislostí na některé okolnosti, které požívání drogy provázely (jistá společnost, prostředí, doba, forma drogy nebo rituál spojený s jejím užitím). Teoreticky

je-li přerušeno podávání drogy, neměly by se dostavovat žádné tělesné abstinenci příznaky, prakticky jsou ovšem projevy naší psychiky zpravidla doprovázeny i projevy fyzickými – pocením, třesem atd., tedy *klamnými abstinenci příznaky*.

Fyzická závislost na droze je způsobena zpravidla dlouhodobějším a častým požíváním drogy. Organismus fyzicky závislý na droze se droze přizpůsobil, vytvořil si „pseudopotřebu“, zahrnul ji do své látkové výměny, takže na přerušení přísunu této drogy reaguje poruchou (abstinenci příznaky), i když mu toto přerušení přísunu, „vysazení“ drogy, prospívá [10; s. 9 - 12].

1.3 Typy návykových látek

Již tisíce let dokazuje člověk ohromnou vynalézavost nacházet stále nové přírodní nebo uměle vyrobené látky, které uspokojí potřebu překročit meze a dosáhnout tak neznámých zážitků a stavů. Chemické složení, léčebný a duševní účinek různých typů drog jsou přitom pochopitelně různé. Aby člověk ovládl různorodost substancí, které se vyvinuly v průběhu doby, dělí se drogy podle Světové zdravotnické organizace (WHO) již popsaným způsobem zprvu na sedativní a aktivní. Sedativní drogy uživatele spíše uklidňují, srdeční frekvence a krevní tlak v mnoha případech klesají. Aktivní drogy mají povzbuzující účinek, tep a krevní tlak mohou stoupnout a požívač drog může ztratit část svých zábran. K aktivním drogám, které se označují jako stimulancia, patří například konopné drogy nebo ecstasy, k uklidňujícím návykovým látkám označovaným jako sedativa se počítají alkohol a opiáty.

Uvnitř obou těchto tříd se rozlišují látky podle svého chemického složení. Tak například všechny konopné drogy obsahují stejnou účinnou látku (tetrahydrocannabinol - krátce zvaný THC), a všechny opiáty obsahují účinnou látku – morfin, který má uklidňující účinek.

Na základě této klasifikace podáme dále krátký nástin všech nejdůležitějších typů drog a jejich specifického účinku: [5]

- **konopné drogy**

Mezi konopnými produkty je u nás hašiš zdaleka nejrozšířenější ilegální drogou. Většinou jsou to hnědé pryskyřicovité paličky nebo hrudky zabalené do plastické fólie nebo staniolu. Marihuana se dopravuje mimo jiné v obalech jako vajíčko s překvapením nebo v pouzdech od kinofilmů. Marihuana vypadá jako rozemleté části rostlin a kořeně voní.

Hašiš se získává z pryskyřice kvetoucích rostlin konopí. Marihuana se skládá ze sušených částí rostliny, většinou rozdrobených listů, květů a stonků a vypadá trochu jako čaj nebo seno. V hašiši je koncentrace účinné látky THC asi pětikrát vyšší než v marihuaně.

- **amfetaminy a jejich deriváty**

V roce 1887 byl chemicky získán první amfetamin, v roce 1898 silnější metamfetamin. V roce 1914 si dala firma Merck patentovat substanci MDMA (ecstasy) jako prostředek k omezení chuti k jídlu. Pro „zvláštní vedlejší účinky“ nedošlo nikdy k jeho nasazení. Povzbuzující účinky zvyšující krevní tlak vedly k tomu, že se amfetaminy pokusně nasazovaly například při oběhovém kolapsu, otylosti a zánětu mozku s výraznou spavostí. Kromě toho se činily pokusy léčit touto látkou neurózy, Parkinsonovu chorobu, a dokonce drogovou závislost a alkoholismus. Mírné úspěchy spojené se značnými vedlejšími účinky vedly k tomu, že se amfetaminy v lékařství nemohly prosadit.

Skupina amfetaminů podléhá pro svou nebezpečnost zákonu o návykových látkách. Přesto však jsou např. v Německu prostředky podobné amfetaminům, léky omezující chuť k jídlu na trhu. V České republice jsou všechny tyto léky pouze na lékařský předpis.

Amfetaminy konzumuje dnes mnoho lidí, kteří jsou vystaveni velkému pracovnímu zatížení, např. politici, manažeři, sportovci dosahující vysokých výkonů a umělci. Droga je levná, dá se užívat nenápadně a stupňuje společensky pozitivně hodnocené vlastnosti, tj. výkonnost a sebevědomí.

- **speed**

S cílem potlačit spánek a tak protančit celou noc se užívá speed. Speed zvyšuje také pocit sebehodnocení, zvyšuje nutkání mluvit, spontánnost. Speed však také zvyšuje připravenost riskovat a snižuje kritičnost. Stoupá pravděpodobnost nehod.

Ecstasy může naopak způsobit navíc pocit štěstí, jak to známe i jinak ze života zvláštních situací – ecstasy „otevívá srdce“. Tím je také možné zbavit se sexuálních zábran. Jinak se při nižších dávkách projevují povzbuzující účinky typické pro amfetaminy, při vyšších dávkách se projevují spíše halucinogenní účinky.

- **halucinogeny**

Účinek kyseliny lysergové, základní látky LSD, je znám už po staletí. V přírodní podobě se kyselina lysergová nachází v námelu, cizopasně houbě, která roste na obilí. Když sedláci ve středověku sklidili napadené obilí a jedli ho, upadli do stavu omámení a dostávali křeče.

V šedesátých letech se s LSD hodně experimentovalo, roku 1967 byla droga zakázána a upadla v zapomenutí. V devadesátých letech se LSD opět rozšířilo v souvislosti se scénou techno. K tomu přistupuje ještě radost z experimentování mladistvých.

- **fencyklidin**

Další halucinogenní drogou, jež se, jak se zdá, rozšiřuje, je fencyklidin, zkráceně PCP. Na drogové scéně je známá také pod jménem „Angel's Dust“ – andělský prach. Vede ke stavu omámenosti s pocitem všemohoucnosti, halucinacím a ztrátě reality. Při vyšších dávkách dochází k silné zmatenosti a vzrušení s agresivním, nevypočitatelným, často velice bizarním chováním, někdy k násilným činům.

- **kokain**

Kokain se získává z listů keře koky. Pochází původně ze severních svahů And. Substance je známá již od dávných dob, asi od roku 3000 let př. n. l., u jihoamerických indiánů jako prostředek zvyšující výkon, tišící žízeň a hlad.

Kokain poprvé vyrobil lékárník F. Gaedcke v roce 1835. Kokain byl tehdy prvním lokálním anestetikem, které bylo v lékařství použito k umrtvení při operacích – tato možnost znamenala tenkrát revoluci v lékařství. Z této základní struktury se vyvinula další lokální anestetika, která se užívají ještě dnes (prokain).

V dvacátých letech byla tato droga módní mezi umělci a intelektuály. V osmdesátých letech se rozšířila jako takzvaná „manažerská droga“. Od devadesátých let se přibývající měrou konzumuje v celé populaci. Kokain se stále zlevňuje a je tak přístupný skoro každému.

- **heroin a další opiáty**

Heroin je polosyntetický opiát, který se vyrábí z morfinu. Morfin je účinnou látkou opia. Opium se získává ze šťávy máku setého. Opiáty mají jako léky a narkotika dlouhou tradici. Již před 4000 lety se prokazatelně používaly ve východním Středomoří. Hippokrates doporučoval použití proti nespavosti, horečce, střevním i žaludečním potížím a bolestem.

Avšak i jako droga je opium již dlouho známé. První odkazy najdeme u Ibn Siny, islámského lékaře kolem roku 1000 n. l.: „Otupuje intelekt, omezuje vědomí, maří rozumná rokování, oslabuje zažívání a nosí smrt.“

- **benzodiazepiny**

U benzodiazepinů jde o celou skupinu látek. Substance uvolňují úzkost a mají uklidňující účinek. Benzodiazepiny nepodléhají zákonu o návykových prostředcích. Tuto skupinu léků nejčastěji předepisují rodinní lékaři. První substance této skupiny byla vyvinuta v roce 1946. Cílem bylo tehdy zavedení dlouhodobě působícího léku k uvolnění svalů. Látka meprobamat se pak stále častěji nasazovala ke zbavení úzkosti a uklidnění. Rychle bylo rozpoznáno nebezpečí závislosti, takže dnes už používání není běžné.

- **rajský plyn**

V roce 1771 objevili Karl Scheele a Joseph Priestley současně oxid dusný, který se stal známým jako rajský plyn. Zneužívání rajského plynu začalo hned o rok později. V letech 1830 až 1840 byly večírky s rajským plynem ve velké módě v Anglii. Plyn se tehdy jako dnes plnil do balónků a inhaloval. Velkým nebezpečím této formy užívání je obtížné dávkování. Od počátku provázely zneužívání smrtelné případy.

- **barbituráty a alkohol**

Dále je třeba se zabývat barbiturátovým a alkoholovým typem. Užívání prostředků na spaní, tedy uklidňujících prostředků podobných barbiturátům, je, pokud jde o typizaci a psychodynamiku závislosti možno srovnávat s alkoholovým typem. Alkohol působí na náš mozek stejně jako prostředek na spaní.

Mnohem větší význam než barbituráty má droga alkohol, jak ve formě takzvaného „vedlejšího konzumu“ tak také ve smyslu dočasné náhražky.

Označení alkohol pochází z arabštiny, jeho objev se přičítá italským alchymistům 12. století. Alkohol užívají lidé již dlouho. Substance je známa z prehistorické doby. Když se začala obdělávat půda, pěstovaly se druhy rostlin cíleně nejen k výživě, nýbrž i k výrobě alkoholu.

Etanol se asi z 20 % vstřebává již v žaludku, koncentrovaný alkohol i sliznicí v ústech a v hltanu. Hlavní část však v tenkém střevě. Ihned s požitím začíná vylučování, a to v nezměněném tvaru nepatrná část ledvinami, dechem a kůží. Hlavní podíl je zpracován látkovou výměnou v játrech.

Alkohol uklidňuje, uvolňuje, činí vše snadným, pozvedá náladu, potlačuje problémy, podporuje komunikaci, odstraňuje sexuální zábrany a navíc ještě mnoha lidem chutná. V naší kultuře se požívání alkoholu odehrává především na veřejnosti.

- **další návykové látky**

Dále nesmíme opomenout návykové látky jako je kofein a jiné xantiny, tabák a cukr. Z hlediska kulturně společenského jde o nejvíce tolerované drogy, a to z toho důvodu, že jde o relativně mírné a současně přitažlivé návykové látky.

Mezi xantiny patří kofein (obsažený v kávě, čaji, čokoládě), dále teobromin (v čokoládě), teofylin (vyskytující se v čaji a kávě). Nejvyšší množství kofeinu je v kávě (90-120 mg v jednom šálku), méně v instantní kávě a čaji (kolem 70mg). V nápojích typu cola je kolem 20 mg kofeinu. V čokoládě je velmi nízké množství kofeinu. Malé dávky kofeinu mají mírný a zpravidla příznivý účinek na kardiovaskulární (srdečně-cévní) systém.

O kofeinismu mluvíme při abúzu (zneužívání; nadměrné užívání) 500-600 mg kofeinu denně (5-6 šálků silné kávy). Velké dávky kofeinu zaviňují nespavost, neklid, úzkost a třes. Tyto stavy se však vyskytují jen zřídka. Vysoké dávky xantinů mohou zavinit hypertenzi, tachykardii a arytmií. 20 % silných pijáků kávy má trávicí potíže, 40 % silných pijáků kávy trpí nespavostí, 25 % bolestmi hlavy.

Cukr, neříká se mu „bílá smrt“ bez důvodu, ale proto, že se jedná o průmyslový, chemicky zpracovaný produkt, tudíž nepřirozený a nevhodný pro konzumaci. Přesto ho spotřebováváme stále ve větším množství. Většina lidí nepovažuje závislost na cukru za tak vážnou, jako tu na kouření nebo alkoholu. Jak by nám mohla ublížit tabulka čokolády nebo sklenice džusu. Ale důvod ke znepokojení tu je, jelikož cukr se chová přesně jako droga. Začíná v mozku uvolňovat určité látky nazývané opioidy, které vytváří prožívání potěšení. Oblasti mozku, které jsou aktivovány kdykoliv cítíme potřebu sladkého, se shodují s oblastmi, které se aktivují v případě drogové závislosti.

Nejnebezpečnější je především každá droga, která je podceňovaná, snadno dostupná (laciná), člověk se za ni nestydí, je oslavována a její důsledky jsou plíživé. Všechny uvedené

znaky má droga obsažená v cigaretě, v jejím tabáku, tj. nikotinu. Tuto drogu lze označit jako vstupní, protože ji mládež či spíše ještě děti, poznávají jako první. [13; s. 123-124]

1.4 Společná rizika návykových látek (dopady)

Ke společným rizikům všech návykových látek patří otravy, úrazy a dopravní nehody. Lidé se pod vlivem alkoholu a jiných návykových látek častěji stávají oběťmi trestných činů a častěji se trestných činů dopouštějí. Všechny návykové látky mohou vyvolat závislost, tedy zbavit člověka svobody. Společným rizikem je předávkování. To může nastat i u lidí, kteří nejsou na droze závislí. Předávkování např. nastává, jestliže je užita silnější droga, než dotyčný předpokládal. Otrava může nastat i příměsmi, které se do drogy dostaly při výrobě. Mladí lidé dlouhodoběji zneužívající návykové látky zaostávají za vrstevníky ve vzdělání, pracovních návycích a sociálních dovednostech.

Většina škodlivých návykových látek užívaných v těhotenství poškozuje plod [9; s. 12 - 13].

Ukazuje se, že pod vlivem alkoholu se výskyt dopravních nehod zvyšuje. Prokazují to např. studie, které sledují vztah mezi tzv. normální týdenní dávkou alkoholu a dopravní nehodou. Minimálně o 100 % častěji mají takovéto nehody ti, kteří pravidelně pijí o trochu víc. Ti, kteří měli v minulosti registrované případy opilosti, se ocitají čtyřikrát častěji mezi viníky autonehod.

Dochází ke kriminálním činům a vraždám. Ve dvou třetinách takovýchto činů buď agresor, či jeho oběť, případně oba byli pod vlivem alkoholu či jiných návykových látek.

Mezi další rizika patří agresivita. Vztah mezi alkoholem a agresivitou byl prokázán nejen v praxi, ale i v laboratoři (na zvířatech i na lidech). Počítá se s tím, že pod vlivem alkoholu dojde asi ve 30 % případů k výraznému zvýšení agresivity. Dále se pod vlivem alkoholu či jiných návykových látek mění přesnost koordinace, správnost uvažování a percepce, výdrž pozornosti a schopnost správného rozhodování. Tyto poruchy se poté projevují v mnoha různých činnostech. Příkladem těchto defektů může být rizikové sexuální chování. Několika studiemi bylo zjištěno, že lidé pod vlivem alkoholu s vyšší mírou násilí nutí druhé k sexuálnímu styku, znásilňují je a podstatně častěji provozují tzv. rizikový sex.[6]

2. Podnik

Tato kapitola podrobněji definuje pojem podnik dle více autorů, popisuje rozdíly mezi firmou a podnikem a seznamuje nás se základními právními formami podnikání.

2.1 Definice podniku

„Již v dávné minulosti se lidé zabývali výrobou hmotných statků a poskytováním služeb. Zpočátku však tato jejich činnost neměla konkrétní právní rámec tak, jak je známe dnes. V podstatě první formou podnikání na počátku 19. Století bylo podnikání jednotlivých osob. Postupně s rozvíjející se dělbu práce a specializací se podnikatelská činnost rozvíjela a nalézala i nové formy, zdokonalovala se. Proto se dnes můžeme setkat s nejrůznějšími formami organizace podnikání od těch nejjednodušších až po nejsložitější. Základní jednotku, v níž je realizována výroba nebo jsou poskytovány služby, nazýváme podnik. Podnik může mít po právní stránce různou formu, která odpovídá charakteru výroby nebo služeb a požadavkům, resp. představám podnikatele.“ [14; s. 17]

V literatuře se můžeme setkat s nejrůznějšími definicemi. Například Günter Wöhe [15; s. 2] definuje podnik jako plánovitě organizovanou hospodářskou jednotku, v níž se zhotovují a prodávají věcné statky a služby. Tato definice se snaží o vymezení podniku jako komplexního objektu, který je předmětem zkoumání různých vědeckých disciplín. Pojem podnik je v Obchodním zákoníku [3; s. 8] chápán jako objekt právních vztahů a je definován v § 5 odst. 1 jako soubor hmotných, jakož i osobních a nehmotných složek podnikání. Podnik jako objekt obchodněprávních vztahů zahrnuje tedy jednak složky hmotné (budovy, stavby, stroje a zařízení, pozemky apod.), osobní (znalosti a zkušenosti zaměstnanců podniku) a složky nehmotné (práva a závazky, nehmotné statky, obchodní jméno apod.).

V laické veřejnosti se často zaměňují pojmy podnik a firma. Podnik byl již definován. Naproti tomu obchodní firmou dle Obchodního zákoníku [3; s. 8] či jen firmou se rozumí název, pod kterým je podnikatel zapsán do obchodního rejstříku.

2.2 Nejdůležitější právní formy podnikání

Základními právními formami podnikání jsou samostatný podnikatel (fyzická osoba = živnostník), obchodní společnosti (osobní – veřejná obchodní společnost, komanditní

společnost; kapitálové – společnost s ručením omezeným, akciová společnost), družstva, státní podniky a ostatní.

Podnikání samostatných podnikatelů se řídí živnostenským zákonem. Obchodní společnosti představují jednu ze základních organizačně právních forem provozování podnikatelské činnosti. Tvoří se sdružením osob ke společnému podnikání. Na rozdíl od družstev, jsou obchodní společnosti relativně uzavřená společenství, což znamená, že pokud má dojít ke změně v počtu společníků, je nezbytné změnit společenskou smlouvu a stanovy společnosti. V podmínkách České republiky pojem obchodní společnosti upravuje Obchodní zákoník v § 56, kde se říká [3; s. 21], že obchodní společnosti jsou právníckými osobami založenými zásadně za účelem podnikání.

Podle způsobu účasti na podnikání obchodní společnosti, míře podnikatelského rizika jako i podle oddělenosti od majetku obchodní společnosti se rozlišují tři základní skupiny obchodních společností: osobní, kapitálové a smíšené obchodní společnosti.

Podstatou osobních obchodních společností je osobní účast společníků na podnikání společnosti. Společníci mohou jednat jménem společnosti a ručí neomezeně za její závazky. Zákon u tohoto typu společnosti neukládá kapitálový vklad společníků.

Na rozdíl od osobních společností kapitálové společnosti předpokládají majetkovou účast společníků na podnikání. Zákon jim neukládá osobní účast na podnikání. Jejich povinností ze zákona je pouze přinést kapitálový vklad podle společenské smlouvy. Významnou skutečností je rovněž nižší míra rizika podnikání pro jednotlivé společníky, které je dáno výší kapitálového vkladu.

Smíšené obchodní společnosti (např. komanditní společnost) nesou některé znaky osobních a některé znaky kapitálových společností. Jedná se především o kombinaci osobní účasti na podnikání, rozsahu ručení společníků a povinnost kapitálového vkladu do společnosti. [14]

3. Psychohygienu a bezpečnost práce

Tato kapitola vymezuje dokument, kterým se řídí pracovníci při bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a vymezuje i některé související pojmy. Zkoumá důvody stále vyššího zájmu o bezpečnost práce a definuje pojem psychohygienu.

3.1 Bezpečnost a ochrana zdraví při práci

Normativní dokument OHSAS 18 001 vymezuje bezpečnost a ochranu zdraví při práci – podmínky a činitele, které ovlivňují zdraví zaměstnanců, dočasných pracovníků, zaměstnanců dodavatele, návštěvníků a všech dalších osob na pracovišti.

Pro další výklad je užitečné vymezit i některé související pojmy. *Nebezpečí* – zdroj nebo situace s možností způsobit škodu, jako je zranění osob nebo poškození zdraví, škody na majetku, pracovním prostředím nebo jejich kombinace. *Riziko* – kombinace pravděpodobnosti a následku specifikované nebezpečné události a *přípustné riziko* jako riziko, které bylo sníženo na úroveň, která může být pro organizaci snesitelná s ohledem na její právní závazky a její vlastní politiku bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP). *Bezpečnost* se pak chápe jako neexistence nepřijatelných rizik nebo poškození zdraví. Dále je frekventovaným výrazem *pracovní úraz*, jímž je míněno poškození na zdraví nebo smrt zaměstnance, k nimž došlo při plnění pracovního úkolu nebo v přímé souvislosti s ním. Při pracovním úrazu nemusí jít výlučně o tělesné zranění, ale může jít i o jiné poškození zdraví (např. úpal).

Dále bezpečnost a ochranu zdraví při práci vymezuje Zákoník práce. Dle zákoníku práce [14] je zaměstnavatel povinen zajistit bezpečnost a ochranu zdraví zaměstnanců při práci s ohledem na rizika možného ohrožení jejich života a zdraví, která se týkají výkonu práce.

Zaměstnavatel je povinen nepřipustit, aby zaměstnanec vykonával zakázané práce a práce, jejichž náročnost by neodpovídala jeho schopnostem a zdravotní způsobilosti, informovat zaměstnance o tom, do které kategorie jím vykonávaná práce byla zařazena, atd.

Zaměstnanec má dle zákoníku práce [14] právo na zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, na informace o rizicích jeho práce a opatřeních na ochranu před jejich působením. Zaměstnanec nepovinen dbát podle svých možností o svou vlastní bezpečnost, o své zdraví i o bezpečnost a zdraví fyzických osob. Dále je zaměstnanec povinen účastnit se školení, podrobit se preventivním prohlídkám, dodržovat právní a ostatní předpisy, dodržovat při práci

stanovené pracovní postupy, nepožívat alkoholické nápoje a nezneužívat jiné návykové látky atd.

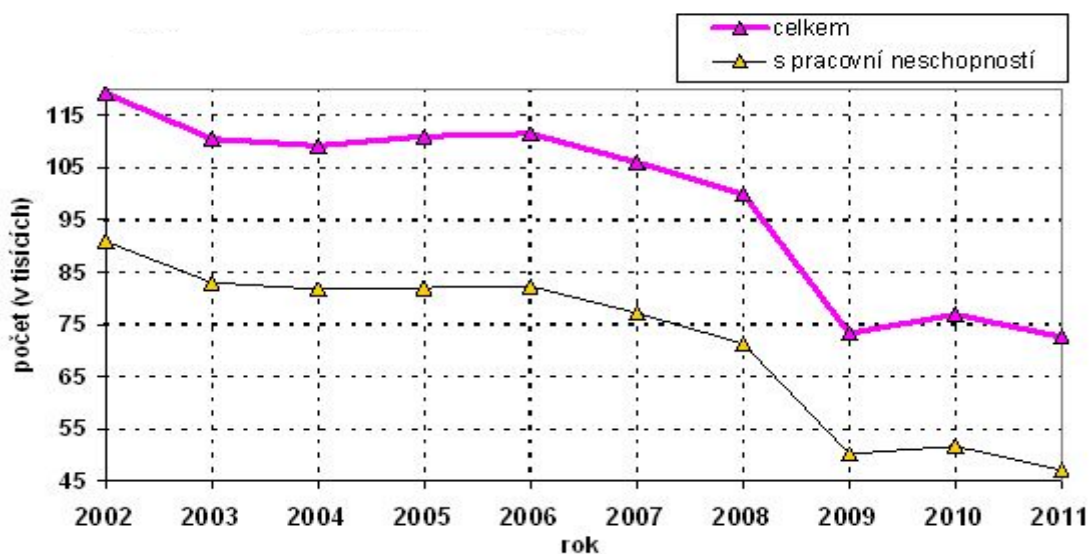
3.1.1 Důvody zájmu o bezpečnost práce

Se zájmem o bezpečnost práce se můžeme setkat už u egyptských panovníků v době 1800 až 1500 před naším letopočtem. S rozvojem a koncentrací průmyslové výroby rizika pracovních úrazů samozřejmě vzrůstala, objevuje se fenomén průmyslových havárií, navíc nejde jen o důsledky v podobě úrazů, ale i nemoci z povolání.

V současnosti by se mohlo zdát, že existuje značné povědomí o rizicích, resp. o faktorech ovlivňujících bezpečnost práce, a že firmy mají více zkušeností a času na přijímání opatření vedoucích k zlepšení, statistiky ukazují, že výrazné posuny nenastávají. Může to být důsledek uplatňování volnějších přístupů k zaměstnávání pracovníků a vyšší mobility pracovní síly, většího zapojování levnějších zahraničních pracovníků, rozšiřování podílu malých podniků na zaměstnanosti, kdy tyto malé firmy ne vždy respektují všechny bezpečnostní předpisy, širšího využívání outsourcingu, kdy se na stavbách, ale i v dalších provozech pohybují zaměstnanci externích firem, stárnutí pracovní síly v důsledku tlaku na pozdější odchod do důchodu i snahy některých podniků šetřit náklady také v oblasti bezpečnosti práce. [17]

Z vývoje celkového počtu pracovních úrazů (viz obrázek 1) je patrné, že vykazovaný počet úrazů v roce 2003 poklesl o 7,4 %, v roce 2004 poklesl jen mírně a v letech 2005 a 2006 mírně vzrostl. Mírný vzrůst absolutního počtu pracovních úrazů v letech 2005 a 2006 neovlivnil negativně počet pracovních úrazů s pracovní neschopností díky poměrně rychlejšímu vzrůstu celkového počtu pojištěnců v národním hospodářství. V důsledku toho se četnost pracovních úrazů i v roce 2006 mírně snížila. V roce 2007 byl zaznamenán pokles počtu pracovních úrazů s pracovní neschopností o 6,2 % a pokračoval nárůst počtu pojištěnců, což vedlo k výraznému snížení četnosti (o 8,2 %). Stejný trend pokračoval i v roce 2008, počet pracovních úrazů s pracovní neschopností klesl o 7,7 % a v roce 2009 dokonce až o 29,6 %. V roce 2010 došlo k nárůstu těchto ukazatelů a v roce 2011 opět k poklesu počtu případů o 8,8 % a četnosti o 6,7 %. [1]

Obrázek 1: Vývoj pracovních úrazů v ČR v letech 2002 - 2011

Zdroj: [1]

Všechny tyto skutečnosti vedou k závěrům, že na úseku bezpečnosti práce se musí do budoucna posilovat jak cesta uplatňování legislativních požadavků, tak i podpora dobrovolných aktivit podnikatelských a jiných subjektů, k nimž např. patří zavádění systémů managementu bezpečnosti práce, např. ve smyslu standardu OHSAS 18 001.

3.2 Psychohygienu

Termín *hygienu* je u nás dnes běžný a poměrně dobře srozumitelný. Hygienu má úzký vztah ke zdraví a zvláště k prevenci nemocí. Obvykle se však u nás hygienou rozumí tělesná hygienu (biologicky orientovaná hygienu). *Mentální hygienu – hygienu duše – duševní hygienu* je v obecném povědomí oproti tělesné či komunální hygieně poměrně méně známým pojmem.

Co zahrnujeme pod pojmem *psychohygienu*? Je to mnoho problémů zdravotních, výchovných, psychologických, etických, estetických, politických atd. Udržet duševní zdraví – to je víc než profylaxe (tj. ochrana disponovaných jedinců před onemocněním), víc než prevence (tj. odstraňování škodlivých faktorů, které by mohly nepříznivě působit i u zdravého jedince). Jde o takovou úpravu životních podmínek člověka, která by u něho vyvolala pocit spokojenosti, osobního štěstí, psychické a fyzické zdatnosti a výkonnosti. Jde tedy o to, aby člověk nejen žil, ale aby se rovněž cítil zdravý, užitečný, mravný a potřebný, a to nejen po krátkou dobu, ale stále, dnes i v budoucnosti, až do konce svého života.

Často se diskutuje o tom, kdo se má zabývat duševní hygienou. Je to problém i zájem všech lidí, a proto si myslíme, že by se jí měl zabývat svým způsobem každý. Dle L. Míčka [7], duševní hygienou rozumíme systém vědecky propracovaných pravidel a rad sloužících k udržení, znovuzískání nebo prohloubení duševní rovnováhy, duševního zdraví. Tato Míčková definice je v souladu s řadou jiných definic, které zdůrazňují zaměření duševní hygieny na vytváření optimálních podmínek pro duševní činnost, udržení duševní hygieny (duševního zdraví), upevnění duševní zdatnosti, posílení odolnosti vůči nejrůznějším vlivům, které negativně ovlivňují náš duševní život, na otázky prevence duševních poruch, apod. [6]

Není pochyb, že zjišťování faktorů, které ohrožují nebo upevňují duševní zdraví, je povinností zejména psychologů a lékařů. Mnozí však zapomínají, že odstraňovat škodlivé faktory a podporovat faktory zdraví prospěšné nemají možnost lékaři, ale spíše organizátoři společnosti, vedoucí pracovníci závodů, politici, architekti, urbanisté, pedagogové v nejširším slova smyslu, technici atd. Jen medicínskými prostředky nelze řešit všechny společenské problémy, k nimž patří i problémy duševní hygieny. Ale společenskými prostředky je možno úspěšně řešit mnoho lékařských problémů i mnoho problémů duševní hygieny.[2]

3.2.1 Duševní zdraví a pracovní prostředí

Plné rozvinutí osobnosti člověka a radost z práce jsou podmíněny mnoha okolnostmi. Patří mezi ně např. vhodně upravené pracovní prostředí, kde člověk stráví většinu svého života. V hygienicky nezávadném, čistém, správně upraveném prostředí se každý pracovník cítí příjemněji, má větší chuť do práce, dělá méně chyb, méně se unaví. To má vliv i na jeho výkon a celou psychickou činnost. Bezpečnostní a hygienické normy, jako např. vzdušnost prostorů a velikost ploch vzhledem k počtu pracovníků, osvětlení, velikost a umístění oken, hluk apod., určují nařízení, vyhlášky a různá jiná zákonná opatření.

Z psychohygienického hlediska by měl každý člověk dostat takové vzdělání, na které mentálně stačí. Proto je potěšitelné, že v poslední době navštěvuje střední, odborné i vysoké školy stále více posluchačů. Mnoho pracujících si doplňuje vzdělání při zaměstnání. Modernizace výroby bude však klást stále vyšší nároky. Je pravděpodobné, že v budoucnosti bude práce většiny lidí spočívat převážně v duševní činnosti. Dělník bude muset rozumět složitým mechanismům řídicích panelů, dispečerských zařízení atd. [2]

4. Charakteristika podniku

Tato kapitola nás seznámí se společností M&M reality holding a.s, s organizačním uspořádáním centrály společnosti a pobočky v Pardubicích.

4.1 Představení společnosti

Společnost M&M reality holding a.s. se zabývá zprostředkováním prodeje nemovitostí, pronájmem objektů a jejich správou a samozřejmě poskytuje i široké právní a finanční poradenství v oblasti realit. Díky silnému finančnímu zázemí, síti poboček po celé ČR a makléřům, vyškoleným odborným školicím programem, je schopna prodat nemovitost v bezkonkurenčně rychlém čase.

Navíc silné kapitálové zázemí umožní zájemcům vykoupit jejich nemovitost za okamžitou hotovostní platbu. Firma má největší počet inzerátů na nejlepších tuzemských realitních webech jako jsou sreality.cz, reality.idnes.cz, nemovitosti.cz, rajrealit.cz a reality.cz. Součástí strategických cílů firmy je založit obdobné dceřiné společnosti po celé Východní a Střední Evropě.

Výrazným mezníkem k posunu mezi největší tuzemské realitní kanceláře bylo rozhodnutí vydávat vlastní realitní noviny. M&M realitní magazín vychází každý měsíc v největším nákladu mezi všemi realitními tiskovinami v ČR – více než 1 150 000 ks je každý měsíc distribuováno široké veřejnosti. Zpočátku byl magazín distribuován přímo do schránek. Postupem času se začal řadit mezi prestižní realitní média a v poslední době se stal součástí deníku Mladá Fronta DNES a deníku Blesk. Dále se firma výrazně prezentuje na všech významných realitních serverech.

Společnost zároveň prezentuje nový systém přímé propagace, kdy v jednotlivých městech vystupují makléři M&M reality a představují firmu a její nabídku široké veřejnosti. Společnost organizuje velké zábavní dny na náměstích či jiných zábavních lokalitách. [8]

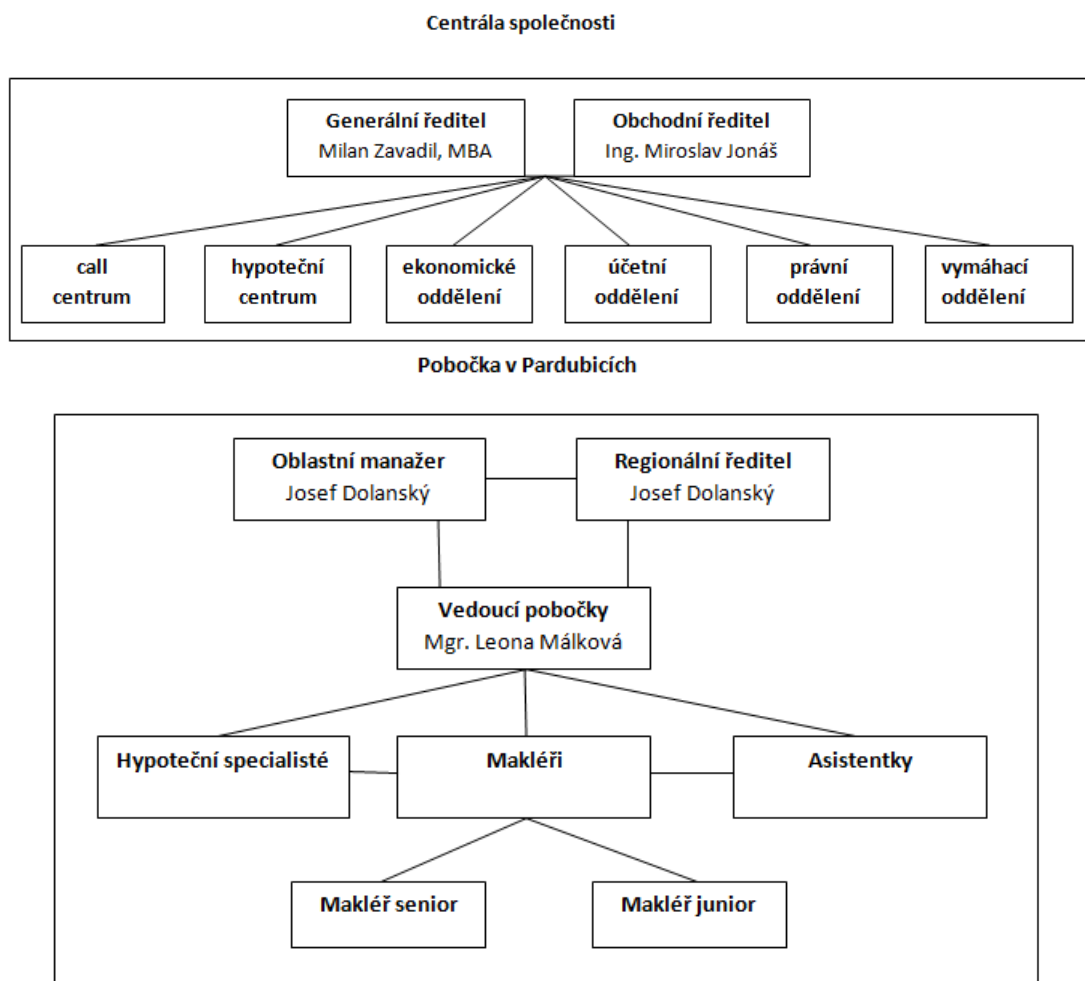
4.2 Organizační uspořádání

Společnost M&M reality holding a.s. tvoří silná centrála společnosti, na které se nachází call centrum, hypoteční centrum, ekonomické, účetní, právní a vymáhací oddělení, ale především více než 127 stabilních poboček po celé České republice s počtem více než 2200

aktivních makléřů, kteří prochází náročným a vysoce propracovaným firemním školicím programem.

V čele Pardubické realitní kanceláře se nachází Ing. Miroslav Jonáš (místopředseda představenstva - obchodní ředitel společnosti, vedoucí tiskového oddělení společnosti) a Milan Zavadil, MBA (předseda představenstva - marketingový ředitel společnosti). Pod nimi se nachází oblastní a regionální ředitelé, pro Pardubický kraj je to Josef Dolanský. Oblastním a regionálním ředitelům je přímo podřízen vedoucí pobočky. Poboček se může v daném městě nacházet více. V Pardubicích je pouze jedna pobočka a vedoucím pobočky je zde Mgr. Leona Málková. Na nejnižších pozicích organizační struktury se nacházejí hypoteční specialisté, asistentky a makléři. Hypotečními specialisty pro Pardubickou pobočku jsou Pavla Svobodová a Ing. Zuzana Semonská. Jednotliví makléři jsou rozděleni do dvou skupin, a to na makléře seniory a makléře juniory. V Pardubicích se nachází nyní 19 makléřů seniorů a 20 makléřů juniorů. Na organizační uspořádání Pardubické pobočky a centrály společnosti se můžete podívat přehledněji na obrázku 2.

Obrázek 2: Organizační schéma

Zdroj: vlastní zpracování

5. Metody sociologického výzkumu

Následující kapitola nás seznámí s použitými metodami sociologického výzkumu, tedy anketou a rozhovorem. Blíže nás seznámí s výsledky ankety graficky i slovně. V závěru naleznete souhrn všech výsledků.

5.1. Použité metody sociologického výzkumu

Jednou z použitých metod sociologického výzkumu je anketa. Při provádění anket se počítá, že výsledky nebudou reprezentativní ve statistickém smyslu. V průběhu ankety se obracíme zpravidla pomocí tištěných otázek, na anonymní část obyvatelstva. Základní soubor nebývá tedy přesně vymezen; jsou zkoumáni např. čtenáři určitého časopisu, posluchači rozhlasu apod. Na otázky odpovídají jen někteří lidé, motivace odpovědí je různá. Anketa je zvláštní případ dotazníku [18].

Před samotným výzkumem proběhl předvýzkum. Anketa byla testována na 10 lidech v různých věkových a vzdělanostních skupinách.

Při použití této metody bylo dáno do vzorku 40 osob, které pracují na centrále a na pobočce v Pardubicích a na dalších pobočkách v celé ČR. Jedná se o osoby, které pracují v zaměstnaneckém poměru. Většina z uvedeného počtu pracovníků (viz výše) pak pracuje na vlastní živnostenské oprávnění pod hlavičkou organizace na různé typy a délky pracovní doby. Byl vytištěn dokument s anketou, ve které bylo 16 otázek, které byly rozdány v kanceláři nebo rozeslány e-mailem. Výzkum proběhl na začátku března, tedy v období od 1. 3. 2013 do 10. 3. 2013.

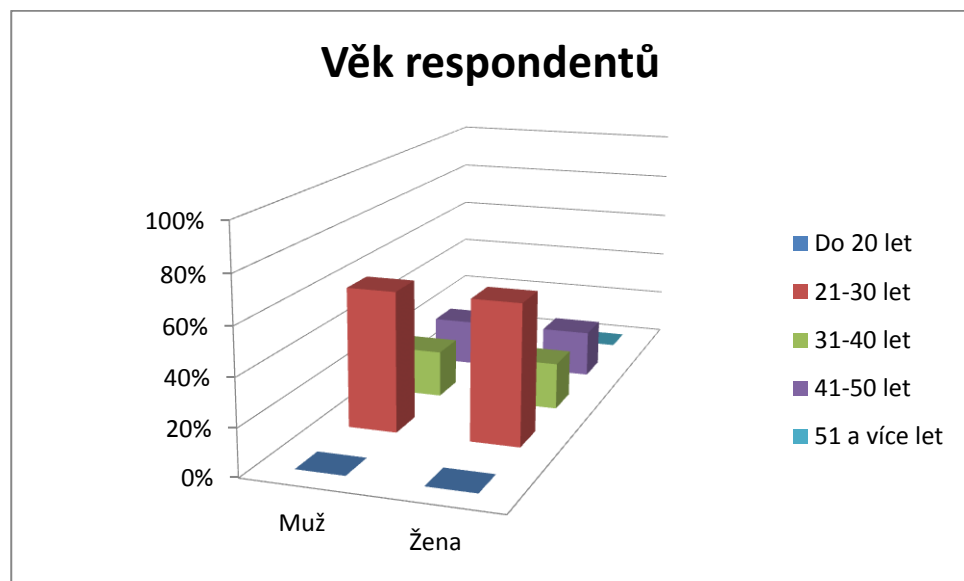
Anketní šetření se snažilo zjistit, zda zaměstnanci podniku užívají návykové látky, případně jak často a zda ovlivňují jejich pracovní návyky a výkon.

Po samotném výzkumu byl proveden rozhovor s vedoucí Pardubické pobočky Mgr. Leonou Málkovou. Výzkum byl proveden po vyhodnocení sociologického výzkumu, tedy 11. 3. 2013. K rozhovoru byly sestaveny orientační otázky. Cílem bylo získat informace o problematice užívání návykových látek na pracovišti od zkoumané osoby. Bylo zjištěno, jaké druhy návykových látek pracovníci užívají nejčastěji, zda bylo ohroženo jejich zdraví či jiných zaměstnanců, zda návykové látky měly vliv na jejich pracovní pozici a zdali se vedoucí pobočky snažila případný problém s pracovníky řešit a jakým způsobem. Vedoucí byla ochotná a otázky zodpověděla.

5.2 Interpretace výsledků ankety

Ankety se zúčastnilo čtyřicet zcela náhodně vybraných ochotných osob. Z toho bylo 50 % mužů a 50 % žen. Většina mužů i žen bylo ve věku 21–30 let, tj. 60 %. Dále 20 % respondentů bylo ve věku 31–40 let, stejně tak 20 % respondentů bylo ve věkovém rozmezí 41–50 let. Do věku 20 let se ankety nezúčastnil nikdo, nad 51 a více let, také ne (viz obrázek 3).

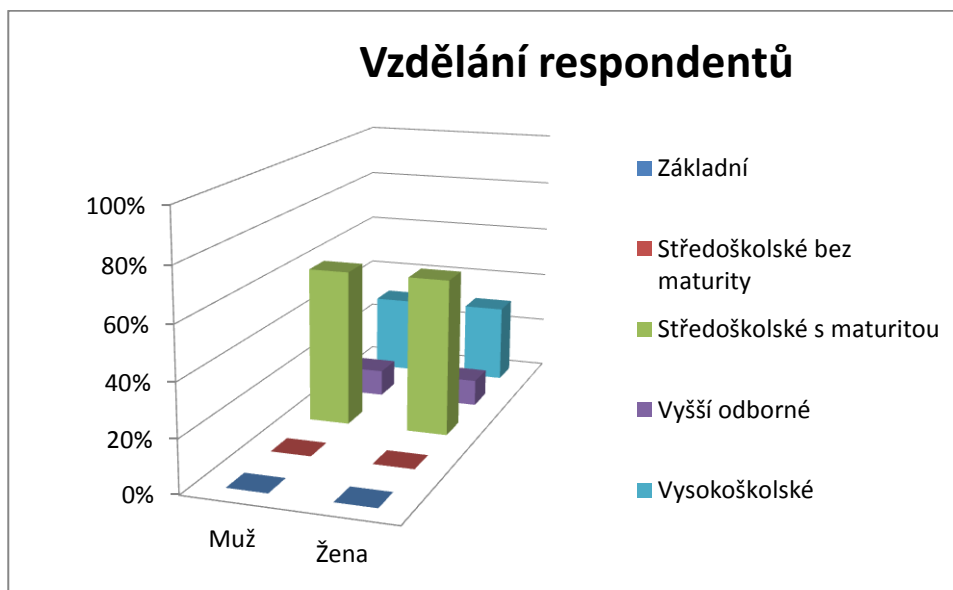
Obrázek 3: Graf – Věk respondentů

Zdroj: vlastní zpracování

Nejnižší dosažené vzdělání respondentů bylo středoškolské s maturitou, tedy 60 % mužů i žen tohoto vzdělání dosáhlo. 10 % mužů i žen má vyšší odborné vzdělání, zbývajících 30 % mužů i žen dosáhlo na vysokoškolské vzdělání, jak můžeme vidět na obrázku 4.

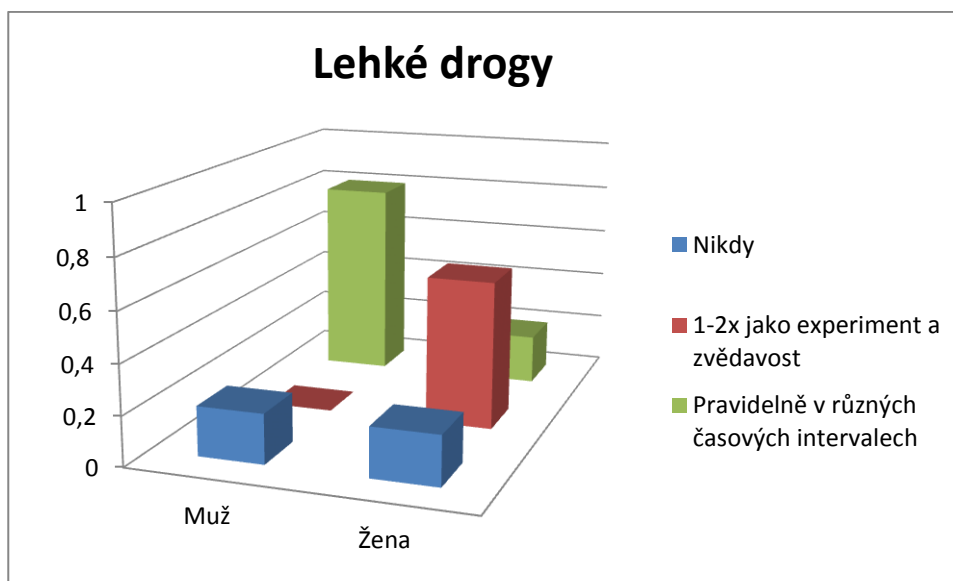
Obrázek 4: Graf – Vzdělání respondentů

Zdroj: vlastní zpracování

Na obrázku 5 můžeme vidět, že 20 % mužů i žen nikdy neužívalo tzv. lehké drogy (např. káva, tabákové výrobky, marihuana, hašiš atd.), 80 % mužů a 20 % žen je užívá pravidelně v různých časových intervalech. 60 % žen užívalo lehké drogy jedenkrát až dvakrát v životě jako experiment a zvědavost.

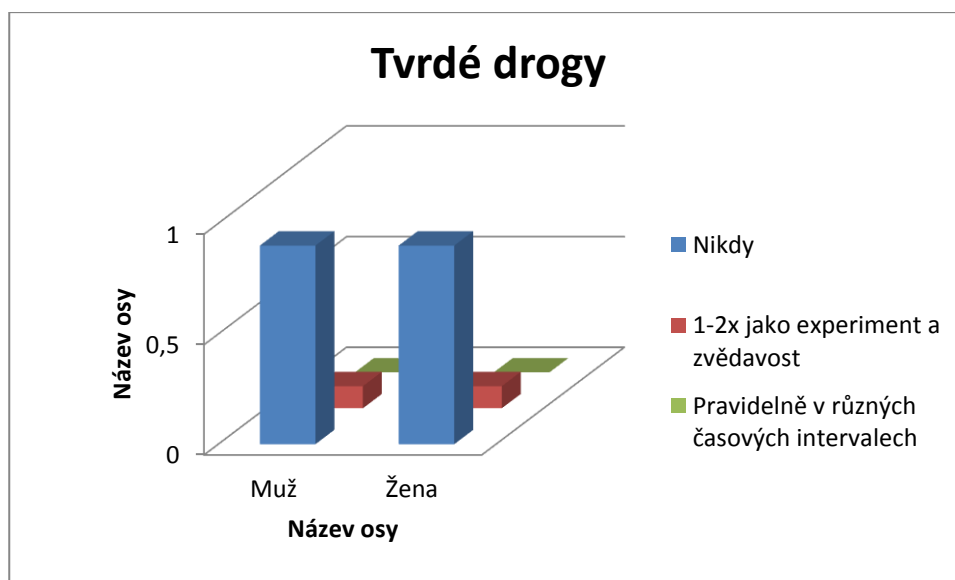
Obrázek 5: Graf - Lehké drogy

Zdroj: vlastní zpracování

Oproti tomu, jak můžeme vidět na obrázku 6., tzv. tvrdé drogy nikdy neužívala většina mužů i žen, tedy 90 %. 10 % respondentů je vyzkoušelo jedenkrát až dvakrát v životě jako experiment a zvědavost.

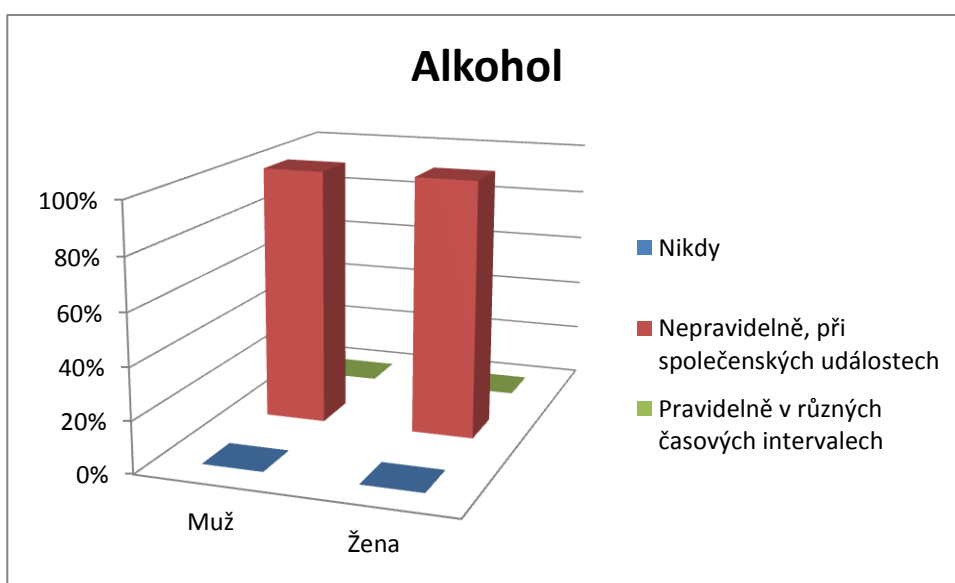
Obrázek 6: Graf - Tvrdé drogy

Zdroj: vlastní zpracování

Dále se můžeme podívat na obrázek 7, že všichni respondenti zodpověděli, že pijí alkohol nepravidelně pouze při společenských událostech.

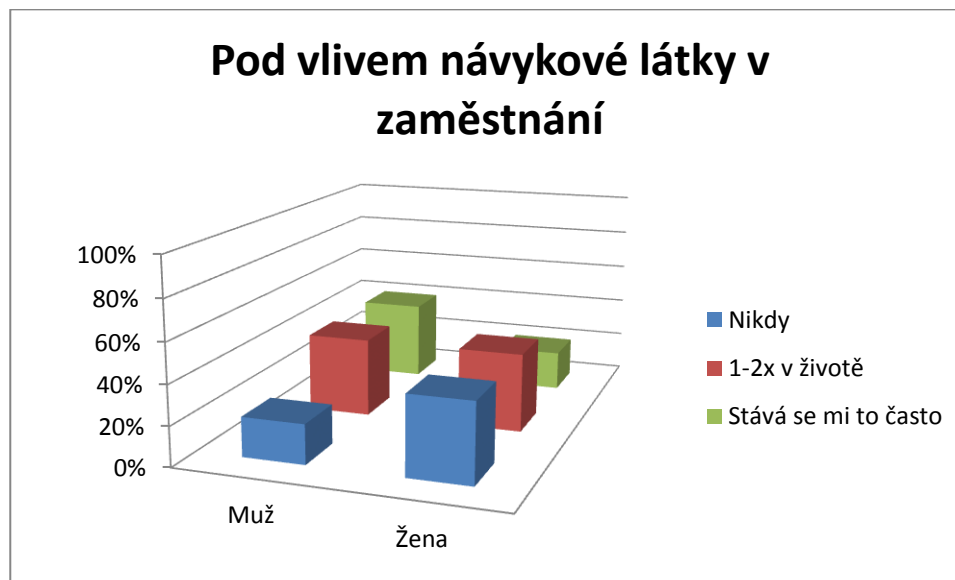
Obrázek 7: Graf - Alkohol

Zdroj: vlastní zpracování

Obrázek 8 nám znázorňuje, že 20 % mužů a 40 % žen zodpovědělo, že se nikdy ve svém okolí na pracovišti nesetkali s nikým, kdo návykové látky užíval. Jedenkrát až dvakrát v životě se 40 % mužů a 40 % žen setkalo se svými kolegy na pracovišti pod vlivem návykové látky a 40 % mužů a 20 % žen se to stává často.

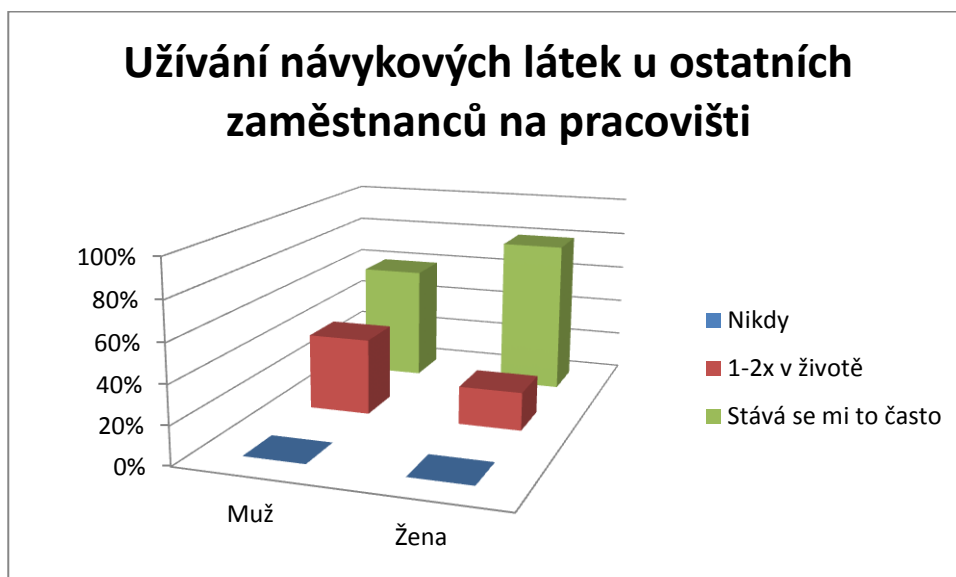
Obrázek 8: Graf - Pod vlivem návykové látky v zaměstnání

Zdroj: vlastní zpracování

Obrázek 9 nám znázorňuje, že 40 % mužů a 20 % žen se jedenkrát až dvakrát v životě setkali na pracovišti se svými kolegy, kteří užívali návykové látky. 60 % mužů a 80 % žen se často setkávají v zaměstnání s lidmi pod vlivem návykové látky.

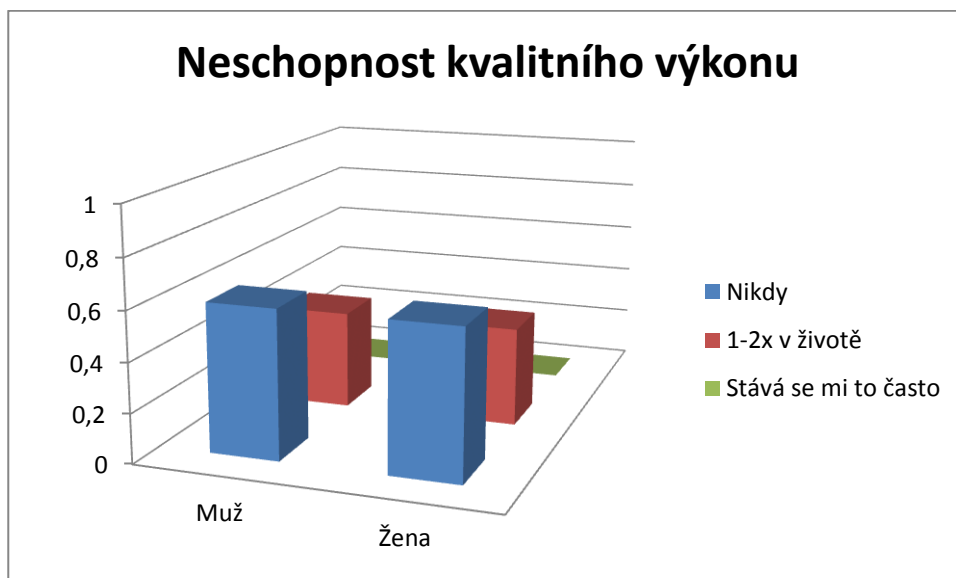
Obrázek 9: Graf - Užívání návykových látek u ostatních zaměstnanců na pracovišti

Zdroj: vlastní zpracování

Obrázek 10 nám znázorňuje, že 60 % respondentů se nikdy nemuseli omlouvat ze zaměstnání kvůli návykovým látkám. Naopak 40 % mužů a žen nebyli schopni kvalitního výkonu kvůli návykovým látkám, a tudíž svou nepřítomnost omlouvat muselo.

Obrázek 10: Graf - Neschopnost kvalitního výkonu

Zdroj: vlastní zpracování

Obrázek 11 nám znázorňuje, že 60 % mužů a 20 % žen muselo zvyšovat množství návykových látek, aby dosáhli vyššího či stejného pracovního výsledku, ke kterému jim dříve

stačilo menší množství. Oproti tomu 40 % mužů a 80 % žen nemuselo množství těchto návykových látek zvyšovat.

Obrázek 11: Graf - Dosažení kvalitnějšího výkonu v zaměstnání díky návykovým látkám

Zdroj: vlastní zpracování

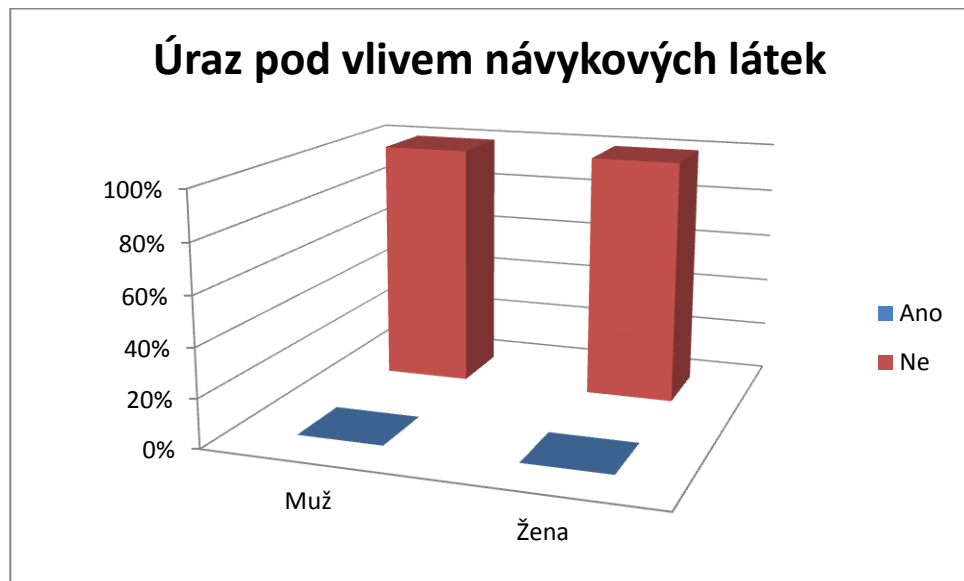
Žádný muž ani žena nikdy neutratili příliš mnoho peněz za alkohol, jiné drogy či hazardní hry (obrázek 12), neměli nikdy úraz pod vlivem návykových látek (obrázek 13), ani nikdy neměli problémy se zákonem (obrázek 14). Nikdo z respondentů se nedomnívá, že by měl problém s návykovými látkami (obrázek 15).

Obrázek 12: Graf - Příliš velká útrata za alkohol, jiné drogy či hazardní hry

Zdroj: vlastní zpracování

Obrázek 13: Graf - Úraz pod vlivem návykových látek

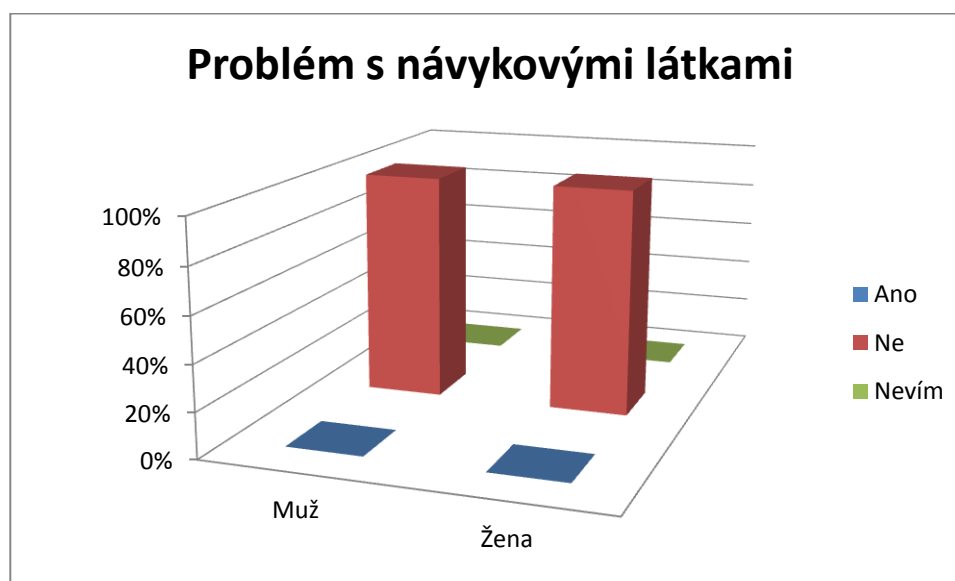
Zdroj: vlastní zpracování

Obrázek 14: Graf - Problémy se zákonem pod vlivem návykových látek

Zdroj: vlastní zpracování

Obrázek 15: Graf - Problémy s návykovými látkami

Zdroj: vlastní zpracování

Všechny údaje nemohou být zcela pravdivé. Všechny osoby odpovídali, že nemají problém s návykovými látkami, přestože se setkávají s osobami na pracovišti, které návykové látky užívali často.

5. 3 Rozhovor s vedoucím pobočky v Pardubicích

- 1. Měla jste někdy podezření, že Váš zaměstnanec je pod vlivem alkoholu či jiných návykových látek? Jak se projevovalo jeho chování na pracovišti? Bylo ohroženo jeho zdraví nebo jiných pracovníků?**

Samozřejmě jsem se asi jako každý v práci již setkala s kolegou či kolegyní, která požíla alkohol. Podle zákoníku práce zaměstnanec v pracovní době nesmí požívat alkoholické nápoje či užívat jiné návykové látky, a to jak na pracovišti, tak mimo ně, tudíž návykové látky na pracovišti nevidím ráda. Zákoník práce pak zaměstnanci ukládá, že je povinen se na pokyn oprávněného vedoucího pracovníka podrobit testu, zda není pod vlivem alkoholu nebo jiných návykových látek.

Občasné požívání alkoholu a alkoholismus jsou dvě odlišené situace, hranice mezi nimi je ale tenká. Alkohol by měl vždy figurovat jen jako doplněk zábavy, ne její prostředek nebo cíl. Je tedy rozdíl mezi tím, jestli zaměstnanci vyhledávají alkohol

kvůli společnosti, zábavě nebo kvůli nutnosti a potřebě se napít. Zdraví pracovníků ohroženo nebylo.

Není třeba se bát nějaké újmy na cti, protože pokud zaměstnanec spolehlivě plní svou práci a zodpovědně se chová na pracovišti, k testování není důvod. Jediný problém, který mě napadá, je stejný jako u řidičů, to je v naší práci dost aktuální. Pokud si někdo zakouří ve svém volnu a následně to neovlivňuje kvalitu jeho odvedené práce či zdraví ostatních pracovníků, což se zatím nestalo, není důvod dělat z tohoto člověka nezodpovědného jedince.

2. Pokud jste se setkala s tím, že Váš podřízený je pod vlivem návykových látek, jaké návykové látky to jsou nejčastěji? Z jakého důvodu myslíte, že je užívají? Stalo se to u někoho pravidlem?

Na pracovišti jsem se setkala nejčastěji s legálními drogami. Jedná se o návykové látky, které jsou pravidelně užívány, tedy o nikotin, kofein a alkohol.

Nikotin je obsažen v tabákových výrobcích - například v cigaretách, v doutnicích, ve žvýkacím a šňupacím tabáku. Jedná se o kuřáky, kteří jsou těžce závislí na nikotinu, naší nejčastěji užívané legální droze, takových pracovníků je tu dost. Skončit s kouřením je může stát stejné úsilí, jako skoncovat s nelegální drogou. Kuřáci se musí do konce svého života cigaret vzdát, jinak hrozí, že se k závislosti vrátí. Nikotin pracovníci užívají, protože je v závislosti na množství a frekvenci užívání osvěžuje a uvolňuje zároveň. To samé platí o alkoholu a některých lécích.

Dále sem mohu zařadit i kávu obsahující kofein, bez které si řada z nás nedokáže představit start do nového pracovního dne. Dnes se užívá v zaměstnání řada energetických a sportovních nápojů, do kterých je kofein také přidáván za účelem zvednutí jejich efektivnosti a také z důvodu jakési módy. V tomto smyslu se doslova zneužívá. V naší společnosti je používán stejně jako jinde zejména k potlačení únavy a bolesti hlavy. Myslím, že názory na kofein se každým rokem liší. Tři až čtyři šálky denně jsou podle mého názoru prospěšné. Samozřejmě pokud přidáváte dostatek tekutin. Ne každý pracovník pije kávu, ovšem kofein je obsažen i v čaji. Jedná se tedy o černý, zelný či bílý čaj.

Já zde vidím i jistou závislost na cukru. Je to nenápadný bílý prášek, co nám ničí snad všechny orgány, poškozují metabolismus a vyvolává desítky onemocnění. Všichni ho však milujeme a jsme na něm doslova závislí. Sladký úžasný cukr, který

chybí snad jen v zelenině. Všichni víme, kde všude je cukr obsažen. Tuto závislost si pěstujeme od dětství. Snad všichni znají jeho nevýhody, ale také nesmíme zapomenout na jeho kvality: vylepšuje chuť a okamžitě dodává energii.

3. Stalo se Vám, že zaměstnanec nedorazil do práce či na pracovní schůzku kvůli tomu, že byl pod vlivem alkoholu či jiných návykových látek? Jak jste jednala s takovým zaměstnancem? Mělo to dopad na jeho pracovní pozici?

To, že pracovník nepřijde na pracovní schůzku, se bohužel občas stane. Může se stát, že alkoholový dýchánek trvá déle než jeden večer a pracovník do práce nedorazí. Správný důvod nepřítomnosti se těžko zjišťuje. Pracovníci si domlouvají své pracovní schůzky sami. Máme zde internetový server Stormm, kam se schůzky s klienty zapisují. Je zde ohromné množství termínů, a tudíž je velmi obtížné kontrolovat všechny zaměstnance. Ovšem nepřijít bez omluvy je hodně špatný nápad. Mohly by z toho být velké problémy. Doposud žádný výrazný dopad na pracovní pozici nenastal

Jestliže se zaměstnanec dostavil do práce pod vlivem alkoholu nebo jiných návykových látek a nebyl proto připuštěn do práce, jde bezpochyby o neomluvenou nepřítomnost v práci, protože důvod pro jeho nepřítomnost není právně uznatelný. Jestliže byl ale zaměstnanec v průběhu směny z tohoto důvodu z výkonu práce vykázán, nejde o neomluvené zameškání práce, protože zaměstnavatel měl povinnost zabránit tomu, aby zaměstnanec práci vykonával, resp. aby v průběhu výkonu práce nepožil alkohol či nezneužil jiné návykové látky. Skutečnost, že porušil své pracovní povinnosti (požívat alkohol a zneužívat jiné návykové látky v pracovní době a na pracovišti, resp. se pod jejich vlivem nedostavovat do práce), je dostatečná pro postih zaměstnance. Toto porušení povinností může být s ohledem na okolnosti případu posouzeno jako závažné, případně zvlášť hrubé porušení pracovních povinností a je samo o sobě důvodem pro rozvázání pracovního poměru ze strany zaměstnavatele.

4. Pokud Váš podřízený byl pod vlivem návykových látek, snažila jste se mu pomoci? A jakým způsobem?

Já, jako vedoucí kanceláře, mohu na problém s osobou pod vlivem návykových látek upozornit a snažit se nalézt optimální řešení. Léčba pracovníků pod vlivem návykových látek je podmíněna tím, že si závislý svou situaci sám uvědomí a projeví zájem svůj problém řešit. Pokud za tímto člověkem stojí jeho rodina či přátelé, je

šance na jeho uzdravení vyšší. V takovém případě, kdy se zároveň alkoholik nachází v některém z ranějších stádií závislosti, si myslím, že je možné problém vyřešit i bez pomoci odborníka. Já bych se ovšem obrátila na psychologa či organizaci specializující se na pomoc při léčení alkoholismu.

Setkala jsem se s případem, kdy přímo vedoucí nejmenované pobočky byl závislý na alkoholu více, než je zdravé. Tato kancelář přestala vydělávat, a tudíž ji musel převzít jiný zodpovědnější pracovník. Dotyčný pán závislý na alkoholu se vyléčil, ale nechtěl se vzdát svých pracovních zkušeností a o pár měsíců později přešel do naší pobočky.

To, že si někdo vezme drogu a dobrovolně se sebepoškozuje, je jeho svobodné rozhodnutí. Přesto si ale myslím, že pokud se rozhodne léčit a schází mu finanční prostředky na léčbu, tak by mu měl pomoci např. stát. Jsem ale pro to, aby stát pomohl jenom při první léčbě a za přísných léčebných podmínek! Pokud pak ale někdo po léčbě selže a bude chtít znovu od státu pomoci, už by si měl léčbu hradit sám.

Závěrem bych to shrnula tím, že zákony jsou nastaveny tak, aby nás v první řadě chránily. To s sebou samozřejmě přináší určitá omezení. My, jako občané, kteří vyžadujeme od státu, aby o nás bylo postaráno, bychom měli tyto kontroly respektovat jako daň za bezpečí, které nám na oplátku přinášejí. Tato omezení navíc v naší zemi nejsou zásadní a ve valné většině jsou namístě. Tedy žádný strach! Pokud to s pitím výrazně nepřehazujete, můžete být v klidu a bezpečí. Poslední myšlenka je, že pokud si chcete dát onoho jointa nebo skleničku a užít si pohodu, kterou to s sebou přináší, nejvíce si to určitě užijete v době, kdy nemusíte pracovat, řídit a ani na vás neleží žádná zodpovědnost.

5.4 Souhrn všech výsledků

Během anketního šetření, kterého se zúčastnilo 40 osob, byl zjištěn zájem o představované téma. Kdybychom to vyjádřili v procentech, zjistili bychom, že téměř 80 % respondentů se v návykových látkách orientuje a byla ochotna se sociologického výzkumu zúčastnit.

Spolupráce s pobočkou v Pardubicích a ostatními byla dobrá. Ne všechny osoby byly ochotné odpovídat, ale většina ano. Vedoucí pardubické kanceláře byla vstřícná odpovídat na otázky kladené v rozhovoru.

Výsledky šetření jsou uspokojivé. Všechny osoby odpověděly, že nikdy neutratili příliš mnoho peněz za alkohol jiné drogy či hazardní hry, že nikdy neměli úraz pod vlivem návykových látek a že neměli problém se zákonem pod vlivem návykových látek. Všechny osoby se tedy domnívají, že nemají problém s návykovými látkami. Tato skutečnost je pro společnost MM reality, holding a. s. dobrá.

Výsledky posledních průzkumů [12] v České republice ukazují, že mezi veřejností panuje nedůvěra v realitní kanceláře. Svědčí o tom to, že v posledních 10 letech prodávalo, kupovalo nebo pronajímalo nemovitost pouze 35 % dospělých. Třipětinová většina těch, kteří mají zkušenosti s realitním obchodem, využila služeb realitní kanceláře. Zbylé dvě pětiny použily vlastní síly. Nedůvěra panuje zejména k výši provize. Výrazný je podíl nevyužívání kanceláří u obyvatel Prahy, kde jsou ceny nemovitostí nejvyšší a tím pádem i nejvyšší provize. Oblíbenější forma spolupráce je výhradní (38 %) než nevýhradní (27 %). Zbývajících 35 % sice s realitní kanceláří spolupracovalo, ale nemovitost kupovali a realitní kancelář si tedy nevybírali.

Domníváme se, že v ČR existuje velké procento osob závislých na návykových látkách, jak na legálních tak nelegálních, což vede k velké nedůvěře. Pokud realitní kanceláře chtějí, aby jim společnost více důvěřovala, měly by projevit více zájmu. Veřejnost je velice ovlivněna mediálně, negace může plynout i z této strany.

Závěr

Cílem bakalářské práce bylo zjistit, zda zaměstnanci podniku užívají návykové látky, či nikoliv a jaký to má vliv na bezpečnost a ochranu zdraví při práci. V teoretické části byly popsány návykové látky obecně, jednotlivé druhy, společná rizika návykových látek a jejich dopady. Dále pak byla zmíněna definice podniku a nejdůležitější právní formy podnikání. V závěru teoretické části byla pozornost věnována bezpečnosti práce a ochraně zdraví v podniku a psychohygieně.

V praktické části této práce byla představena společnost M&M reality holding, a. s., ve které bylo provedeno anketní šetření, a byl uskutečněn rozhovor s vedoucí pobočky v Pardubicích.

Výsledky anketního šetření jsou uspokojivé z pohledu zaměstnavatele. Zúčastněné osoby se domnívají, že nemají problém s návykovými látkami. Nikdy neutratili příliš mnoho peněz za alkohol, jiné drogy či hazardní hry, neměly úraz pod vlivem návykových látek, ani nikdy neměli problém se zákonem pod vlivem návykových látek. 90 % respondentů nikdy neužívalo tzv. tvrdé drogy. Kriticky však musíme konstatovat, že zkoumané osoby nemusely odpovídat relevantně, neboť závislost na návykových látkách je většinou společností sice tolerována, ale vesměs negativně vnímána, pokud se lidé s někým závislým setkají.

V podvědomí veřejnosti panuje všeobecná nedůvěra v realitní kanceláře. Důkazem je to, že za posledních 10 let prodávalo, kupovalo nebo pronajímalo nemovitost pouze 35 % dospělých osob. V posledních letech se objevila spousta majitelů bytu a zájemců o bydlení, kteří se o své obchody starají nepřímou, tedy bez prostřednictví realitních kanceláří. Tyto lidé se čím dál tím častěji stávají terčem útoků podvodníků, kteří využívají nedůvěru v realitní služby. Mezi nejčastější kritiku realitních služeb patří podle průzkumů realitních kanceláří neprofesionalita, nepružné nebo pomalé jednání, prvotní dotěrnost, arogance, neinformovanost, malá péči či nezáměr a rovněž nekorektní jednání ze strany realitního makléře.

Závěrem lze říci, že návykové látky v M&M reality holding, a. s. jsou užívány pouze minimálně a v malém množství. Realitní kancelář tím není nijak výrazně ohrožena, ani co se týká bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Můžeme tedy konstatovat, že cíl práce byl naplněn.

Použitá literatura

- [1] BOZP. [online]. [cit. 2013-01-25]. Dostupné z: [ttp://www.bozpinfo.cz/win/knihovna-bozp/citarna/clanky/statistika_pu/prac_urazovost120711.vyvojukazatel.html](http://www.bozpinfo.cz/win/knihovna-bozp/citarna/clanky/statistika_pu/prac_urazovost120711.vyvojukazatel.html)
- [2] BRATKO, Daniel. Moderní psychohygienu. 3. vyd. Praha: Orbis, 1976., 467 s. ISBN 11-106-80
- [3] Česká republika. Obchodní zákoník. In: Ostrava: Ringier Print CZ a. s., 2010.
- [4] Česká republika. Zákoník práce. In.: Ostrava: Nakladatelství Sagit, a. s., 2009.
- [5] GÖHLER, Christoph a Frank KÜHN. Od návyku k závislosti. Vydání první. Praha: Euromedia Group, k. s., 2001, s. 143. ISBN 80-7202-950-9.
- [6] KŘIVOHLAVÝ, Jaro. Psychologie zdraví. 1. vyd. Praha: Portál, s. r. o., 2001., s. 280. ISBN 80-7178-551-2
- [7] MÍČEK, Libor. Základní pojmy duševní hygieny. Praha: SPN, 1971a., s. 208. ISBN 14-400-84
- [8] M&M reality. [online]. [cit. 2012-11-26]. Dostupné z: <http://www.mmreality.cz/cz>.
- [9] NEŠPOR, Karel, Hana PERNICOVÁ a Ladislav CSÉMY. Jak zůstat fit a předejít závislostem. Vydání první. Praha 8: Portál, 1999, s. 112. ISBN 80-7178-299-8.
- [10] NOŽINA, Miroslav. Svět drog v Čechách. Vydání první. Praha 6: Livingstone, 1997, s. 347. ISBN 80-85917-36-X
- [11] PRESL, Jiří., Drogová závislost. Praha 1995a
- [12] Remax. [online]. [cit. 2013-04-16]. Dostupné z: <http://www.remax-czech.cz/tiskove-zpravy>
- [13] SKÁLA, Jaroslav. ... až na dno!?: Fakta o alkoholu a jiných návykových látkách. 4. přepracované a doplněné vydání. Praha: Tiskařské závody, 1988, s. 139 ISBN 08-045-88.
- [14] SYNEK, Miloslav. Manažerská ekonomika. 2., přepracované a rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing, spol. s r. o., 2002, s. 475. ISBN 80-247-9069-6.
- [15] VALENTA, L. Postup při likvidaci podniků. Krnov: Mropor Konzulex, 1992. ISBN 80-901369-0-7

- [16] VAN TREECK, Bernhard. Party-Drogen. Berlin 1997
- [17] VEBER, Jaromír. *Management kvality, enviromentu a bezpečnosti práce*. 1. vyd. Praha 3: Management Press, s. r. o., 2006. ISBN 80-7261-146-1.
- [18] VESELÁ, Jana. Sociologický výzkum a jeho metody. 2. vyd. Pardubice: Tiskařské středisko Univerzity Pardubice, 2007., s. 92. ISBN 80-7194-847-0.

Seznam příloh

Příloha A: Anketa problematiky užívání návykových látek v podniku

Příloha B: Tabulky a otázky problematiky užívání návykových látek v podniku

Příloha A: Anketa problematiky užívání návykových látek v podniku

Anketa problematiky užívání návykových látek v podniku

Vážení zaměstnanci,

žádám Vás o vyplnění ankety, která se pokouší zjistit, zda zaměstnanci podniku užívají návykové látky, případně jak často a zda ovlivňují jejich pracovní návyky a výkon. Tato anketa je součástí bakalářské práce a slouží pouze pro studijní účely. Zpracování je zcela anonymní. Označujte prosím pouze jednu odpověď.

Děkuji za spolupráci.

1. Užíval/a jste někdy tzv. lehké drogy (např. káva, tabákové výrobky, marihuana, hašiš atd.)?
 - Nikdy
 - 1-2x jako experiment a zvědavost
 - Pravidelně v různých časových intervalech
2. Užíval/a jste někdy tzv. tvrdé drogy (např. pervitin, kokain atd.)?
 - Nikdy
 - 1-2x jako experiment a zvědavost
 - Pravidelně v různých časových intervalech
3. Pijete alkohol (pivo, víno, destiláty atd.)?
 - Nikdy
 - Nepravidelně, při společenských událostech
 - Pravidelně v různých časových intervalech
4. Stalo se Vám, že jste pod vlivem návykové látky (alkohol, droga) byl/a ve svém zaměstnání?
 - Nikdy

- 1-2x v životě
 - Stává se mi to často
5. Setkal/a jste se ve svém okolí na pracovišti s někým kdo návykové látky užíval?
- Nikdy
 - 1-2x v životě
 - Stává se mi to často
6. Stalo se Vám, že jste se díky vlivu návykové látky omluvil/a ze zaměstnání, případně přišla a nebyla schopná/schopen kvalitního výkonu?
- Nikdy
 - 1-2x v životě
 - Stává se mi to často
7. Stalo se Vám, že jste někdy musel/a zvyšovat množství návykových látek (káva, tabákové výrobky, alkohol atd.), abyste dosáhl/a vyššího pracovního výsledku či stejného, ke kterému Vám dříve stačilo menší množství?
- Ano
 - Ne
8. Utratil/a jste někdy podle Vašeho názoru příliš mnoho peněz za alkohol, jiné drogy či hazardní hry?
- Ano
 - Ne
9. Pokud ano, kolik?
- Kč
10. Měl/a jste někdy úraz pod vlivem návykových látek?
- Ano
 - Ne
11. Stalo se Vám, že jste někdy pod vlivem návykových látek měl/a problémy se zákonem?

- Ano
- Ne

12. Domníváte se, že máte problém s návykovými látkami?

- Ano
- Ne
- Nevím

13. V případě, že ano, co hodláte dělat?

- Vyhledám odbornou pomoc
- Poradím se s nejbližším okolím
- Nehodlám dělat nic

14. Váš věk je v rozmezí:

- Do 20 let
- 21-30 let
- 31-40 let
- 41-50 let
- 51 a více let

15. Jaké máte vzdělání?

- Základní
- Středoškolské bez maturity
- Středoškolské s maturitou
- Vyšší odborné
- Vysokoškolské

16. Jste:

- Muž
- Žena

Příloha B: Tabulky a otázky problematiky užívání návykových látek v podniku

1. Lehké drogy

Užíval/a jste někdy tzv. lehké drogy?	Muž	Žena	Muž v %	Žena v %
Nikdy	4	4	20	20
1-2x jako experiment a zvědavost	0	12	0	60
Pravidelně v různých časových intervalech	16	4	80	20
Celkem	20	20	100	100

Zdroj: vlastní zpracování

2. Tvrdé drogy

Užíval/a jste někdy tzv. tvrdé drogy?	Muž	Žena	Muž v %	Žena v %
Nikdy	18	18	90	90
1-2x jako experiment a zvědavost	2	2	10	10
Pravidelně v různých časových intervalech	0	0	0	0
Celkem	20	20	100	100

Zdroj: vlastní zpracování

3. Alkohol

Pijete alkohol?	Muž	Žena	Muž v %	Žena v %
Nikdy	0	0	0	0
Nepravidelně, při společenských událostech	20	20	100	100
Pravidelně v různých časových intervalech	0	0	0	0
Celkem	20	20	100	100

Zdroj: vlastní zpracování

4. Pod vlivem návykové látky v zaměstnání

Stalo se Vám, že jste pod vlivem návykové látky byl/a ve svém zaměstnání?	Muž	Žena	Muž v %	Žena v %
Nikdy	4	8	20	40
1-2x v životě	8	8	40	40
Stává se mi to často	8	4	40	20
Celkem	20	20	100	100

Zdroj: vlastní zpracování

5. Užívání návykových látek u ostatních zaměstnanců na pracovišti

Setkal/a jste se ve svém okolí na pracovišti s někým kdo návykové látky užíval?	Muž	Žena	Muž v %	Žena v %
Nikdy	0	0	0	0
1-2x v životě	8	4	40	20
Stává se mi to často	12	16	60	80
Celkem	20	20	100	100

Zdroj: vlastní zpracování

6. Neschopnost kvalitního výkonu

Stalo se Vám, že jste se díky vlivu návykové látky omluvil/a ze zaměstnání případně přišla a nebyla schopná/schopen kvalitního výkonu?	Muž	Žena	Muž v %	Žena v %
Nikdy	12	12	60	60
1-2x v životě	8	8	40	40
Stává se mi to často	0	0	0	0
Celkem	20	20	100	100

Zdroj: vlastní zpracování

7. Dosažení kvalitnějšího výkonu v zaměstnání díky návykovým látkám

Stalo se Vám, že jste někdy musel/a zvyšovat množství návykových látek, abyste dosáhl/a vyššího pracovního výsledku či stejného, ke kterému Vám dříve stačilo menší množství?	Muž	Žena	Muž v %	Žena v %
Ano	12	4	60%	20%
Ne	8	16	40%	80%
Celkem	20	20	1	1

Zdroj: vlastní zpracování

8. Příliš velká útrata za alkohol, jiné drogy či hazardní hry

Utratil/a jste někdy podle Vašeho názoru příliš mnoho peněz za alkohol, jiné drogy či hazardní hry?	Muž	Žena	Muž v %	Žena v %
Ano	0	0	0	0
Ne	20	20	100	100

Zdroj: vlastní zpracování

10. Úraz pod vlivem návykových látek

Měl/a jste někdy úraz pod vlivem návykových látek?	Muž	Žena	Muž v %	Žena v %
Ano	0	0	0	0
Ne	20	20	100	100
Celkem	20	20	100	100

Zdroj: vlastní zpracování

11. Problémy se zákonem pod vlivem návykových látek

Stalo se Vám, že jste někdy pod vlivem návykových látek měl/a problémy se zákonem?	Muž	Žena	Muž v %	Žena v %
Ano	0	0	0	0
Ne	20	20	100	100
Celkem	20	20	100	100

Zdroj: vlastní zpracování

12. Problém s návykovými látkami

Domníváte se, že máte problém s návykovými látkami?	Muž	Žena	Muž v %	Žena v %
Ano	0	0	0	0
Ne	20	20	100	100
Nevím	0	0	0	0
Celkem	20	20	100	100

Zdroj: vlastní zpracování

14. Věk respondentů

Váš věk je v rozmezí:	Muž	Žena	Muž v %	Žena v %
Do 20 let	0	0	0	0
21-30 let	12	12	60	60
31-40 let	4	4	20	20
41-50 let	4	4	20	20
51 a více let			0	0
Celkem	20	20	100	100

Zdroj: vlastní zpracování

15. Vzdělání respondentů

Jaké máte vzdělání?	Muž	Žena	Muž v %	Žena v %
Základní	0	0	0	0
Středoškolské bez maturity	0	0	0	0
Středoškolské s maturitou	12	12	60	60
Vyšší odborné	2	2	10	10
Vysokoškolské	6	6	30	30
Celkem	20	20	100	100

Zdroj: vlastní zpracování

16. Pohlaví respondentů

Jste:	Pohlaví	Pohlaví v %
Muž	20	50
Žena	20	50
Celkem	40	100

Zdroj: vlastní zpracování